

PRYWATYZACJA BAZY POZH

22 kwietnia 1996 roku likwidator OPZOH sprzedał bazę w Niedrzewicy Dużej państwu Grażynie i Piotrowi Chrzastowski z Lublina. Poprzedni oferent firma „Petrofit” wycofała się z transakcji zakupu po szczegółowym zapoznaniu się z planem przestrzennego rozwoju gminy, który przewiduje budowę obwodnicy, co kolidowało z planami powstania na terenie bazy dużej stacji paliw z motelem dla kierowców.

Nowy właściciel planuje na terenie bazy działalność gospodarczą związaną z wykorzystaniem istniejącego majątku. W pierwszym etapie zagospodarowana zostanie inaczej stacja paliw. Zostanie ona zwrócona ku klientom jadącym z Kraśnika. Powstanie także sklep spożywczy, mała gastronomia oraz sklep z akcesoriami samochodowymi.

Jednak podstawową działalnością ma być przetwórstwo płodów rolnych, produkcja mąki pszennej w młynie o wydajności 50 t na dobę oraz jej głębokie przetwarzanie. Technologia produkcji przewiduje otrzymywanie 3 produktów: suchej skrobi typu A, suchego glutenu pszenicy, składników do pasz treściwych jak błonnik, sole mineralne, które będą spożytkowane w mieszalnik pasz zlokalizowanej na terenie bazy.

Przedsiębiorstwo ma zatrudnić ok. 30 osób w ruchu ciągłym. O ile zostaną zrealizowane zamierzenia gmina skorzysta na podatku, mieszkańcy znajdą zatrudnienie a rolnicy być może zbyt na zboże. Istotne jest także że majątek mając właściciela nie będzie niszczał. /em/

PO NAUKĘ DO ORKIESTRY

Po 6 miesiącach poszukiwań orkiestra dęta OSP w Niedrzewicy Dużej ma nowego kapelmistrza. Z dniem 25 kwietnia orkiestrę prowadzi Krzysztof Rogowski ze Świdnika. Ma 30 lat i jest nauczycielem w szkole muzycznej im. Szeligowskiego w Lublinie. Odbijają się już zgrzywki i będzie szkolona młodzież. Chętni do nauki gry mile oczekiwani.

XVII SESJA RADY GMINY

25 kwietnia 1996 odbyła się sesja Rady Gminy. Uczestniczyło w niej 18 radnych, soltysi, p. Andrzej Pielach z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Lublinie. Po przyjęciu protokołu z ostatniej sesji i porządku obrad radni zostali zapoznani przez p. Pielacha z KRUS z propozycją zmiany przynależności gminy do oddziału KRUS w Bełżycach. Radni negatywnie zaopiniowali tą koncepcję.

Kolejnym punktem obrad było złożenie sprawozdań z działalności Zarządu Gminy (przez wójta), z Sejmiku (przez J. Mączkę) i dr Z. Chmielewskiego z posiedzenia komisji zdrowia, opieki społecznej i ochrony środowiska Komisja na posiedzeniu ustaliła zakup 17 kontenerów do wywozu śmieci i ich usytuowanie w poszczególnych sołectwach. W Niedrzewicy Dużej ma być 4 kontenery.

dokończenie na str. 3

Konstytucja 3 Maja była pierwszą pisaną w Europie, drugą w świecie po amerykańskiej. Stanowiła ostatnią w XVIII wieku próbę reformy ustroju państwa. Wprowadzała zasadę suwerenności Narodu i podkreślała patriotyczny obowiązek jego obrony.

Obowiązywała tylko przez rok, gdyż jej przeciwnicy połączyli się z wrogami zewnętrznymi Polski, obalili ją i doprowadzili do upadku państwa.

Dla następnych pięciu pokoleń Polaków żyjących w niewoli stanowiła drogowskaz polityczny obrony niepodległości i mądrego kompromisu społecznego, samoograniczenia klasy rządzącej.

W obecnym stuleciu jej tradycje szczególnie pielęgnowano przed wojną. W okresie powojennym rządy komunistyczne bagatelizowały jej znaczenie na przekór społeczeństwu, które sprzeciwiało się ograniczeniom suwerenności państwa i kontestowało w tym dniu swoje niezadowolenie z sytuacji politycznej.

PRZERWANE DROGI

Niemale szkody wyrządziły płynące wody na drogach w gminie. Woda zalewała niżej położone posesje i drogi. Płynęła szerokim nurtem po drogach krajowych, wojewódzkich i gminnych. W wielu miejscach przejazd drogą był utrudniony a czasami wręcz niemożliwy. Najgroźniejsza sytuacja wytworzyła się w połowie kwietnia na drodze gruntowej wojewódzkiej łączącej Czółna z Radawczykiem. Na odcinku ok. 2 km nie było widać przebiegu drogi, a wyrwy sięgały po kolana. Podobny obraz był na drodze w Krężnicy Jarej (Majdan Krężnicki) na długości ok. 800 m. W Niedrzewicy Kościelnej na tzw. drodze koniecznej dojazdowej do pola rozszalały żywioł uczynił ją nieprzejezdną. Na tych drogach potrzebna była pomoc ze strony Urzędu Gminy i Rejonu Dróg w Kraśniku. Mieszkańcy otrzymali ją w postaci sprzętu (równiarka), transportu i materiału wypełniającego doły i wyrwy (ziemia, gruz). Z remon-

towanej w tym czasie ulicy Północnej w Niedrzewicy Dużej wywożono ziemię na drogę w Radawczyku co pozwoliło zaoszczędzić na kosztach.

Żywioł wyrządził jeszcze wiele drobniejszych szkód na przepustach przy drogach krajowych i wojewódzkich. Ich skutki usuwali sami mieszkańcy przy częściowym wsparciu Urzędu Gminy. Wiosenne roztopy ujawniły braki prawidłowego odwodnienia terenu.

Wraz z rozmarzającą ziemią odmarzała sieć wodociągowa. Pękały rury na przyłączach domowych, a na ulicy Za torami dopiero pod koniec kwietnia odtajala główna nitka rozsadzając rurę. Przy tej okazji można było zauważyć ogólną prawidłowość, że najczęściej sieć wodociągowa zamarzała w drodze, tam gdzie mieszkańcy nie pozwolili kopać dołów na swoich posesjach. Przy okazji warto podkreślić sprawne usuwanie skutków awarii przez pracowników Wodrołu. /em/

KRONIKA GMINNA

04.04.96 - Na spotkaniu rolników z ministrem rolnictwa Romanem Jaglińskim w Lublinie z gminy uczestniczyli: wójt, przewodniczący Rady Gminy i rolnicy Adam Bork i Zdzisław Piejak.

12.04.96 - Wyjazd wójta i radnego Stanisława Machaja do ZOZ w Bełżycach w sprawie zatrudnienia w ośrodku zdrowia w Niedzwicy Kościelnej lekarza pediatri.

12.04.96 - Spotkanie z dyrektorem KRUS w Lublinie w sprawie zmiany przynależności Niedzwicy do oddziału w Bełżycach. Ustalono że sprawa zostanie przedstawiona Zarządowi Gminy.

19.04.96 - W Urzędzie Gminy odbyło się zebranie organizacyjne nowego klubu sportowego „CRUX”. W trakcie spotkania prowadzono zapisy do poszczególnych sekcji klubu.

15.04.96 - Posiedzenie Zarządu Gminy.
22.04. - 25.04 - Udział wójta w komisji sejmowej w Bychawie.

22.04.96 - Podpisanie aktu notarialnego sprzedaży bazy OPZOZ w Niedzwicy Dużej.

25.04.96 - XVII sesja Rady Gminy
25.04.96 - Występ orkiestry dętej OSP w Konopnicy.

26.04.96 - Spotkanie w Urzędzie Gminy z nowym właścicielem bazy OPOZH w Niedzwicy Dużej, który zapoznał wójta z planami produkcyjnymi nowej firmy.

BEZ PEDIATRY

Nie będzie lekarza pediatri w ośrodku zdrowia w Niedzwicy Kościelnej. Wójt gminy i radny Stanisław Machaj dożyli 12.04.1996 r wizytę dyrektorowi ZOZ-u w Bełżycach w sprawie zatrudnienia na etacie bądź na godziny specjalisty w N-cy Kościelnej. Dyr. ZOZ dr. Irena Pastwa nie mogła spełnić prośby wskutek braku funduszy na zatrudnienie dodatkowego lekarza. Mieszkańcy po raz kolejny czują się nieułatwieni postawą dyrekcji, zwłaszcza, że wcześniej zgłaszali swoje życzenia co do obsady kadrowej w ośrodku zdrowia.

Na ślubnym kobiercu stanęli w marcu i kwietniu 1996

Katarzyna Polaczek i Piotr Wójcik z Niedzwicy Dużej

Agnieszka Hyz z Niedzwicy Dużej i Mariusz Gęca z Prawiednik

Agnieszka Bednarczyk z Czółen i Piotr Kępa z Osmolic

Agnieszka Selegat z Niedzwicy Dużej i Zbigniew Siedlecki z Kępy Borzechowskiej

Elżbieta Kańczugowska z Niedzwicy Kościelnej i Marek Mołski z Kol Piszczac (Biała Podlaska)

Marzena Paździor i Jacek Zięba z Niedzwicy Dużej

Anna Rurak z Jeżowej i Ryszard Banaszewski z Niedzwicy Dużej (ślub odbył się w konsulacie polskim w Madrycie)

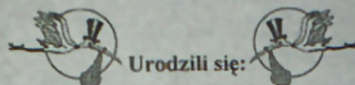

„M-AN” Niedzwica Duża, ul. Bednarszówka 1a, tel. 17 55 99 (ceny z 8 maja 1996 r)

* buhajki czarno-białe:
55 - 70 kg - 4,60 zł
70 - 80 kg - 4,20 zł
80 - 100 kg - 4,00 zł
* cielęta rzeźne - 3,20 zł
Uwaga!

W tej chwili notuje się wzrost cen w kategoriach wagowych od 55-80 kg
* trzoda chlewna - 2,60 zł
Zgłoszenia przyjmowane są w poniedziałek od godz. 7,30 - 8,30 na bazie w Bednarszówce.

ŻYCZENIA DLA BOBASA

Urodzili się:

Moryl Marcin	29.01 Krężnica J.
Majewska Sylwia	15.03 Czółna
Besztak Patrycja	16.03 Radawczyk
Zięba Mateusz	19.03 Warszawski
Golaś Paulina	20.03 N-ca Duża
Bednarczyk Jakub	22.03 Strzeszkowice
Męcik Sebastian	22.03 N-ca Kościelna
Trynkiewicz Mateusz	22.03 Borkowizna
Kosik Mateusz	27.03 N-ca Duża
Łabiga Monika	28.03 Krężnica Jara
Drążyk Iwona	30.03 Strzeszkowice
Bednarz Sebastian	31.03 N-ca Duża
Bork Jarosław	01.04 Krężnica Jara
Jaśkowska Natalia	01.04 N-ca Duża
Jędruch Damian	08.04 N-ca Duża

MATURA 96

Z dwóch szkół średnich w gminie do egzaminu maturalnego przystąpiło 15 abiturientów wieczorowego Technikum Rolniczego.

W Społecznym Liceum w Niedzwicy Kościelnej nie było matur z powodu braku czwartej klasy, którą poprzedni dyrektor zabrał ze sobą do Lublina, do nowo utworzonego liceum artystycznego. Matura będzie za rok.

Komputerowe przepisywanie tekstów, prac dyplomowych i innych publikacji
* rysunek techniczny komputerowy
* wydruk wysokiej jakości
* skanowanie zdjęć

NIEDZWICA DUŻA
UL. LUBELSKA 7
TEL. 17 50 94

dokończenie ze str. 1

INTERPELACJE

Radny Stanisław Niezgoda z Czółen pytał o termin ukończenia telefonizacji Czółen i prosił o przyspieszenie organizacji przetargów na roboty budowlane przy nowej szkole w Czółnach.

Kilku radnych zgłosiło wnioski o remont dróg i przepustów (W. Bartoszcze, W. Wapiński, Z. Drążyk, S. Plewik, Z. Antoń, S. Niezgoda)

Radny Z. Antoń poprosił o przedstawienie przez skarbnika gminy informacji z wykonania budżetu gminy za I kwartał br.

Radni Stanisław Machaj i Janusz Mączka pytali, kto ma być odpowiedzialny za remont dachu na ośrodku zdrowia i ogrodzenia parku w Niedzwicy Kościelnej.

Radny Waldemar Wapiński przypomniał o potrzebie wykonania tablic informacyjnych, ponieważ mieszkańcy są niedoinformowani m.in. w sprawie terminów zebrań wiejskich.

ABSOLUTORIUM

Po interpelacjach radni zdecydowali o przyjęciu sprawozdania z wykonania budżetu gminy za rok 1995. Wcześniej skarbnik gminy ustosunkowała się do stwierdzeń komisji rewizyjnej o organizacji przetargów na roboty inwestycyjne.

Nie było obowiązku ogłaszania w prasie o przetargach, komisje przetargowe wybierają wykonawców sprawdzonych, żądanie od wykonawcy kalkulacji całkowitej za robotę zamyka drogę wszystkim, którzy w ostatniej chwili chcą się podłączyć do telefonu, czy gazociągu. Poinformowała o zwiększeniu przez Ministerstwo Edukacji Narodowej subwencji oświatowej, na zatrudnianie nauczycieli metodyków a także możliwości uzyskania pieniędzy na indywidualne nauczanie według aktualnego zapotrzebowania w gminie.

WNIOSEK KOMISJI REWIZYJNEJ

Przed przyjęciem sprawozdania radni zostali zapoznani przez radnego M. Szymusia z protokołem komisji rewizyjnej dotyczącym kontroli i sprawdzenia wykonania budżetu gminy za rok 1995 oraz wyrywkowym sprawozdaniu; form zawierania umów z wykonawcami robót inwestycyjnych, zatrudnienia i kosztów administracyjnych Urzędu Gminy, zatrudnienia pracowników na prace interwencyjne. Wynikiem kontroli było sformułowanie następujących wniosków:

1/ Wykonanie budżetu nastąpiło zgodnie z uchwałami Rady Gminy, nie stwierdzono rażących uchybień zarówno po stronie przychodów jak i wydatków.

2/ Ogłoszenia o przetargach na wykonanie robót inwestycyjnych winny być zamieszczane w prasie regionalnej w celu rozszerzenia zasięgu oferty.

3/ Konieczna jest zmiana formy umowy z wykonawcami, która winna zawierać globalne koszty wykonania prac, a nie wysokość stawek za poszczególne rodzaje prac

4/ Zarząd Gminy powinien przedstawiać bieżącą informację i analizę o potrzebie dodatkowego zatrudnienia pracowników Urzędu Gminy co wiąże się z planowaniem wydatków na koszty osobowe.

5/ W sprawie zatrudniania pracowników do prac interwencyjnych Zarząd Gminy winien corocznie przedstawiać zamierzenia dotyczące zakresu prac do wykonania, kryteriów doboru pracowników, kontroli wykonania prac przez pracowników Urzędu Gminy, realizacji wykonania zaplanowanych robót. Wiąże się to z częstymi negatywnymi uwagami składanymi przez społeczność gminy głównie dotyczącymi nadzoru nad wykonywaniem prac przez Urząd Gminy oraz dodatkowymi wydatkami ponoszonymi przez budżet poza refundacją z Biura Pracy.

Po odczytaniu protokołu komisji rewizyjnej radni podjęli decyzję o głosowaniu jawnym w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Gminy za rok budżetowy 1995. Większością głosów Zarząd otrzymał absolutorium.

UCHWAŁY

Kolejnymi uchwałami podjętymi przez Radę były:

* uchwała w sprawie zmian w statucie gminy (wprowadzono obowiązkowo udzielanie absolutorium Zarządowi Gminy w trybie tajnego głosowania, wprowadzono zapis o możliwości organizowania się radnych w kluby, organizowania referendum na wniosek 1/10 liczby uprawnionych do głosowania, zakazanie łączenia funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady Gminy z członkostwem w Zarządzie Gminy i komisji rewizyjnej)

* uchwała w sprawie sprzedaży działki budowlanej (na ul. Zabiej)
* uchwała w sprawie zmian składów osobowych komisji stałych Rady Gminy (radny Antoń członkiem komisji oświaty, Krystyna Gruda członkiem komisji zdrowia, opieki społecznej i ochrony środowiska)

* uchwała w sprawie ustalenia wysokości wkładu własnego ludności przy budowie gazociągów, wodociągów i linii telefonicznej w 1996 roku - w wysokości 30 % kosztów ponoszonych przez gminę.

* uchwała w sprawie ustalenia wynagrodzenia za pracę wójtowi (w wysokości 1848 zł brutto)

* uchwała w sprawie nabycia działki od p. Dziekanowskiego w Niedzwicy Kościelnej

W końcowej części obrad wójt odpowiadał na wnioski i interpelacje radnych.

Włączenie Czółen do sieci telefonicznej będzie możliwe na początku czerwca. Opóźnienie wynika aktualnie z winy wykonawcy, który jest zaangażowany w wykonanie innej inwestycji. Budowa szkoły w Czółnach powinna być zetapowana z powodu bardzo wysokich kosztów jej budowy. Nie zgadza się z tym stanowiskiem środowisko lokalne, które woli wydłużyć budowę w czasie, aniżeli oddawać ją po kawalku.

Za zagospodarowanie parku w Niedzwicy Kościelnej i remont ośrodka zdrowia odpowiedzialny jest samorząd. Park jest już własnością gminy, ale konserwator zabytków musi wyrazić zgodę na rodzaj budowanego ogrodzenia.

Drogi w gminie wymagające remontu będą naprawiane w zakresie przyznanych środków finansowych i w kolejności stopnia ich uszkodzenia.

Wójt ustosunkował się do stwierdzeń komisji rewizyjnej odnośnie „niekonsultowanego” zatrudnienia dodatkowych pracowników w Urzędzie Gminy. Przypomniał, że zwolniony został pracownik geodezji, na jego miejsce zatrudniono pracownika z referatu finansowego. Zwiększenie etatu wynikało z przejścia przez gminę spraw budownictwa co wiązało się z obowiązkiem sprawowania nadzoru budowlanego i wymagało zatrudnienia na części etatu nowego pracownika. Wszystkie decyzje były przedstawiane Radzie Gminy na bieżąco. Dodatkowo zatrudniono na 1/2 etatu radcę prawnego, wcześniej radca zatrudniany był na umowę zlecenie.

Ostatnim punktem obrad była dyskusja. Poruszano problem opłat za wyłączenie gruntów z upraw, diet dla sołtysów, zabezpieczenia środków na remont dachu w ośrodku zdrowia w N-cy Kościelnej. O godz. 14,30 przewodniczący M. Ostrowski stwierdził wyczerpanie porządku obrad i ogłosił zamknięcie sesji.

/spr. E.K-M /

Stanisław Kot mieszkaniec Niedzwicy Dużej - Górki 5 maja br ukończył 92 lata. Całe życie mieszkał w Niedzwicy Dużej z wyjątkiem 7 lat, które zabrała mu wojna. Zmobilizowany w sierpniu 1939 roku zosta-

wił żonę i 6 dzieci. Razem z innymi mieszkańcami Niedzwicy Dużej Stanisławem Piosiem i Wacławem Masierakiem został przydzielony do 50 pułku Korpusu Ochrony Pogranicza w Sarnach, na granicy polsko-sowieckiej. Brakowało dla nich mundurów i karabinów. Ubrani zostali w nietypowe mundury i uzbrojeni tylko w pistolety. Cała jednostka dysponowała jeszcze działami i karabinami ckm. Wojna zaczęła się dla niego po agresji Rosjan na wschodnie ziemie Rzeczypospolitej. Bezsilni wobec przeważającej liczby agresora otrzymali od swojego dowódcy pułkownika rozkaz powrotu na własną rękę do domu. Powiedział im wtedy: „rady nie damy, każdy niech idzie w swoją stronę.” W trójkę z kolegami z Krasnika i Bychawy maszerowali na zachód. W drodze powrotnej zatrzymał ich patrol żołnierzy ukraińskich, który obrał ich z odzieży i butów. W samej białźnie uszli jakieś 20 km i zatrzymali się w gospodarstwie legionisty, który ich nakarmił ale niestety nie mogli u niego przebywać ponieważ on sam czuł się zagrożony przez Sowietów. Następny napotkany patrol sowiecki zgarnął ich do niewoli i odstawił pieszo do Kowla, wcześniej pomógł im odzyskać zrabowane ubranie.

W Kowlu zostali umieszczeni w koszarach i otrzymali pożywienie, które ich bardzo pokrzepiło (bochenek chleba na dwóch i garść cukru w kostkach). Rosjanie zapewniali ich, że wkrótce wrócą do domu. Po kilku dniach wymaszerowali z koszar na stację kolejową, na której stał tylko jeden skład pociągu towarowego. Żołnierze zorientowali się, że ten pociąg nie zawiezie ich do domu i zaczęli się rozpierzchać, ale okazało się, że byli bardzo dobrze pilnowani przez eskortujących strażników, którzy kolbami karabinów zapędzali ich do wagonów. Zostali upchnięci jak śledzie. Pociąg zawiózł ich do Szepietówki, gdzie było bardzo duże zgromadzenie jeńców. Tam przez 5 dni pozbawiony został jedzenia i picia, gdyż kuchnia była przygotowana na 2 tys ludzi, a trzeba było nakarmić ponad 20 tys. Sowietci cały czas obiecywali im, że pojadą do domu. Z Szepietówki wywieźli ich do Kamienia Koszyńskiego, dali wreszcie chleb i bardzo dobrze pilnowali. Głód dokuczał coraz bardziej. Wspólnie z kolegami zorganizowali wypad za druty obozu na karoflisko. Wykopane kartofle ugotowali w puszcze po dużej konserwie. Nie pamięta, żeby kiedykolwiek później smakowały mu tak postne kartofle.

Do Polski nie dane mu było jeszcze wracać.

WOJENNA ODYSEJA STANISŁAWA KOTA

Przerzucano ich z miejsca na miejsce, do Sadowej Wiśni, Ostroga, Tarnopola. Zatrudniano przy budowie szos, mostów, lotniska.

W 1941 roku po agresji Niemców na ZSRR przez 17 dni Rosjanie pędzili ich na wschód. W dzień i w nocy. Słabych, którzy nie mogli iść dobijali. Tylko trzy noce spali, jedną noc spędził z kolegą w pustym grobowcu na cmentarzu i o mały włos nie spóźnił się na pociąg ewakuacyjny, który zawiózł ich na Sybir do Krasnoborska. Rosjanie przez cały czas polowali na jeńców oficerów, którzy ukrywali swoją rangę. Odgrazali się, że ich przedź czy później wyskają. Nikt jednak ich nie zdradził. W nowym obozie panował głód i olbrzymia wszawica, z którą Rosjanie nie potrafili się uporać. Robactwo to było najdokuczliwsze ze wszystkich plag obozowych. Pewnego dnia obóz ich odwiedziła komisja, żeby zapoznać się z warunkami w których przebywali. Jeden z żołnierzy, łodzianin, zrzucił dyskretnie na członków komisji wszy, po czym komisja szybko wyszła z baraku. Następnego dnia przysłano im „wyszebojkę” do zwalczania wszawicy, czyli wagon z łaźnią i środkami do dezynsekcji. Pomogło na pięć minut, bo w barakach nie zrobiono dezynsekcji i wszy ponownie dokuczały.

Zywiono ich zepsutymi rybami. Wyrzucali łby ryb za ogrodzenie, a tam zbierała je polska ludność cywilna, która żywiła się tymi resztkami. Tak było do końca roku 1941.

Sytuacja odmieniła się po zawarciu układu między premierem Sikorskim a Sowietami. Zostali ponownie żołnierzami państwa polskiego. Poprawiła się sytuacja. Anglicy przysłali odzież, żywność. Po kilku miesiącach ewakuowali ich przez Morze Kaspijskie do Persji a następnie do Iraku. Jechali tam z radością i wielką nadzieją. I nie mylili się prosto z niebzi trafił do raju. Na Bliskim Wschodzie witano ich serdecznie, częstowano smakołykami, papierosami i wódką. Tam ich podleczone, odżywno i szkolono na bardzo nowoczesnym sprzęcie. Na Boże Narodzenie armię wizytował wódz naczelny. Kupili trzy świnię, przygotowali wędliny i świętowali pod gołym niebem, gdyż zima w tej strefie jest ciepła.

Wspominali rodziny i kraj. Tęsknili bardzo, nie wiedzieli jak skończy się ta tułaczka, niejedno mu żołnierzowi łza zakręciła się w oku.

Latem 1943 roku wyprawili ich na front włoski. W maju 1944 roku dostali zadanie zdobycia Monte Cassino. Nocami przygotowywali się do szturmu, szykowali działa, uzgadniali czas akcji. Obsługiwał działą, lecz chciał zmienić sobie pozycję. Poszedł do dowódcy, żeby dał mu inne zajęcie, ale ten odpowiedział, że on też musi robić to co mu każą i dodał:

„Kociu, ty mi jeszcze podziękujesz”. Przed szturmem Niemcy przez megafony próbowali gasić ich zapal do walki: „Polacy zastanówcie się, została was garstka malaryków, nie macie szans, silniejsi od was przegrali.” Faktycznie, wielu z nas chorowało na malarię.

Zaatakowali, zrobiło się piekło, piechota wdrapywała się po stromych skarpach. Pomagali sobie pasami wyciągając się nawzajem do góry. Anders wdrapał się na górę skąd mógł lepiej dowodzić bitwą. Wiele z nich pozostało na zawsze. Miał szczęście, przeżył, nie odniósł żadnej rany. Po bitwie poszedł z kolegą zobaczyć klasztor. W drodze spotkał się ze swoim dowódcą, który powiedział mu: „A nie mówilem, że mi jeszcze podziękujesz”.

Po wyzwoleniu Włoch, wojsko Andersa zostało wysłane do Anglii. Wojna się skończyła, ale do kraju nie mógł zaraz wrócić z powodu sytuacji politycznej. Ludzie nie wiedzieli o nim, skoro uciekli spod komunizmu, tyle wycierpieli, a w kraju rządy objęli komuniści.

Odradzali mu powrót. Bardzo wielu kolegów zostało, ale on nie miał wyboru. W kraju został wil rodzinie, która bez jego pomocy cierpiałaby bardziej. Wrócił w 1946 roku. Przez dwa lata był obserwowany przez władze, pytano sąsiadów jak się zachowuje. Potem zostawiono go w spokoju. 22 lata pracował na kolei, zbudował domek, wspólnie z żoną obchodzili 50 rocznicę zawarcia związku małżeńskiego. Nie miał łatwego życia. Umarło mu dwóch synów. Na leczenie najstarszego syna sprzedał krowę, ale i tak nie starczyło na lekarstwa, które były bardzo drogie a także trudno je było zdobyć. Żona nie żyje od 2 lat. Dzisiaj otoczony jest gromadą kochających wnuków i prawnuków. Żyją zgodnie i w poszanowaniu. Cieszy się, że przeżył tamte tragiczne czasy. Ostatnio trochę chorował, ale pan dr Chmielewski powiedział, że do 100 lat jest jego osobistym podopiecznym. Teraz czuje się dobrze. W niedzielę 5 maja z okazji 92 rocznicy urodzin rodzina urządziła mu przyjęcie, w którym uczestniczyły cztery pokolenia rodziny: 5 żyjących dzieci, 13 wnuków i 13 prawnuków. Życzymy dostojnemu Jubilatowi kolejnych urodzin w zdrowiu i radości.

/ Wspomnienia spisał: Jolanta Majewska E. Mierzyńska /

NR 7
MAJ
1996

Arka

DODATEK
KATOLICKI
DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY

Maryjo

daj nam swe serce,
tak piękne,
tak czyste,
tak niepokalane,
serce pełne miłości
i pokory,
abyśmy mogli przyjąć
i nieść Jezusa,
jak Ty otrzymałaś Go
i poniosłaś innym.

MAJ JEST MIESIĄCEM MARYJI

Nabożeństwo majowe, początek swój wzięło w Rzymie. Odprawiano je najpierw prywatnie w rzymskim kolegium Towarzystwa Jezusowego w drugiej połowie XVIII w., a następnie odprawiano je publicznie w kościele...

Na ziemi polskiej majowe nabożeństwo zaprowadzili ojcowie Jezuitów, najpierw w Tarnopolu, a w roku 1838 w kościele swoim we Lwowie. W Warszawie odprawiano je od 1852 roku w kościele św. Krzyża. W Krakowie zaczął je odprawiać gorliwy kaznodzieja ks. Goliański w kościele św. Piotra od 1856 roku.

PIERWSZA KOMUNIA ŚWIĘTA

Idź
dziecko, idź
Idź, dziecko, do stołu,
przy którym nasyci się Twoja dusza.
Idź, mimo że tak wielu pozostaje na miejscu.
Idź, mimo że tak wielu
przysiadła się do innych stołów.
Idź, siadaj naprzeciw Jezusa.
Nie pozwól, by ktoś inny wcześniej Cię nakarmił,
i to byle jakim jadłem.

Tego którego świat nie może objąć,
przyjmujecie dziś do swego serca. Chleb
i Wino, Bóg w was - jak możecie to pojąć?
Trzeba wzrastać w tę Tajemnicę. Kluczem
do niej jest miłość. Przekazujcie ją innym
przez całe życie, a wtedy ją zrozumiecie.

My, dzieci, zapraszamy całą parafię do wzięcia udziału w uroczystościach pierwszokomunijnych. Jezus zaprosił nas nie tylko do swego stołu, ale także do stołu naszej parafii. Odtąd należymy ściślej nie tylko do Niego, ale i do was. Dlatego powinniśmy wspólnie obchodzić to święto.

Niedziela, 26 maja 1996, godz. 11

RELIGIE ŚWIATA

5 maja 1996
V Niedziela
Wielkanocna
14, 1-12

„Znacie drogę, dokąd Ja idę”. Odezwał się do Niego Tomasz: „Panie, nie wiemy, dokąd idziesz. Jak więc możemy znać drogę”. Odpowiedział mu Jezus: „Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie”.

12 maja 1996
VI Niedziela
Wielkanocna
14, 15-21

Będę prosił Ojca, a innego Pocieszyciela da wam, aby z wami był na zawsze - Ducha Prawdy, którego świat przyjąć nie może, ponieważ Go nie widzi ani nie zna. ale wy Go znacie, ponieważ u was przebywa i w was będzie. Nie zostawię was sierotami: Przyjdź do was.

16 maja 1996
Wniebowstąpienie Pańskie
Mt 28, 16-20

Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata.

19 maja 1996
VII Niedziela
Wielkanocna
17, 1-11a

Nie proszę za światem, ale za tymi, których Mi dałeś, ponieważ są Twoimi. Wszystko bowiem moje jest Twoje, a Twoje jest moje, i w nich zostałem otoczony chwałą. Już nie jestem na świecie, ale oni są jeszcze na świecie, a Ja idę do Ciebie.

26 maja 1996
ZESŁANIE DUCHA ŚWIĘTEGO
J 20, 19-23

Jezus znowu rzekł do nich: „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: „Weźmijcie Ducha Świętego”.

2 czerwca 1996
TRÓJCY PRZENAJŚWIĘTSZEJ
J 3, 16-18

Ten, który w Niego wierzy, nie podlega potępieniu...

HINDUIZM

Około dwa tysiące lat temu przed narodzeniem Chrystusa, wypracowany został w Indiach system wierzeń i zwyczajów religijnych. Przerwał on do dziś i nazywany jest hinduizmem. W tym samym czasie powstały WEDY, czyli święte księgi spisane przez natchnionych mędrców. Nauczają one w jaki sposób można osiągnąć wyzwolenie, czyli uwolnienie się ze świata zmienności i materialności.

Hinduizm jest religią, która głosi wyzwolenie ducha i jednocześnie określa obowiązki doczesne i społeczne każdego wyznawcy. Głoszeniem hinduizmu, filozoficzną interpretacją zajmują się GURU, czyli wędrujący nauczyciele. Duchową pieczę spełniają mnisi żyjący w klasztorach, należący do różnych zakonów i sekt, oraz wędrowni asceci (bardzo poważni ludzie, żyjący z jałmużny, praktykujący jogę).

Tylko asceci grzebani są w pozycji kucznej, zwłoki innych ludzi są palone.

Hindusi przypisują moc nadprzyrodzoną zjawiskom przyrody. Należy wymienić kult Matki Ziemi, niektórych gór (Himalaje) kamieni, rzek (Ganges), drzewa figowego, zwierząt (małpy, krokodyle, krowy - których nie wolno zabijać). Zmarli bohaterowie i święci wzywani są na pomoc w potrzebie. Naczelne miejsce zajmują trzej bogowie: BRAHMA, WISZNU, SZIWA.

TRZECH OGRODNIKÓW

Św. Pankracy, pierwszy z tzw. zimnych ogrodników, zginął męczeńsko w pierwszych wiekach chrześcijaństwa. Kiedyś uważano go za patrona dzieci i rycerstwa, obecnie ogrodników.

Św. Serwacy, drugi „zimny ogrodnik” żył w IV w. i był biskupem Tongres. Uważano go za patrona chroniącego przed gorączką i przymrozkami.

Św. Bonifacy, kolejny „zimny ogrodnik”, był sługą pewnej Rzymianki i męczeńsko zginął w Tarsie, za czasów Dioklecjana.

PRZYSŁOWIA MAJOWE

Pierwszego maja - deszcz
- nieurodzaju wieszcz

Deszcz w świętego Floriana
- skrzynka grochem zapchana

Zimny Filip, Jakub,
wcześnie żyta zakup

Na świętego Jakuba
- ostatnia siewu próba

Dla świętej Zosi kłos się podnosi
Na świętego Izydora dla bociana pora

Suchy marzec, maj niechłodny,
kwiecień mokry - rok niegłodny

ARKA

Kult sprawuje się w świątyniach przed posagami, lub symbolami bogów. Śpiewa się hymny, myje się, namaszcza i ozdabia posagi bogów, zapala im świeczki, okadza je, obdarowuje kwiatami. Ofiary krwawe składa się dziś tylko niektórym bogom. Podczas świąt, wizerunki bogów obwozi się po mieście. Rokrocznie pielgrzymuje się do miejsc kąpieli w Benares, Allahabadzie itp. gdzie obmywa się ze swych grzechów.

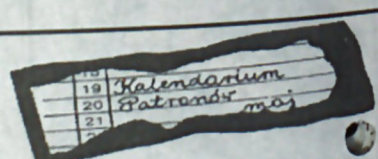
Do obowiązków hinduisty należą określone posty i umartwienia, zachowanie pewnych ślubów, oddawanie się medytacji. Wszystko to oczyszcza człowieka i pomaża jego dobre czyny - KARMA. Cechą charakterystyczną hinduizmu jest podział na KASTY. Istnieją cztery główne i tysiące podkast: bramini, wojownicy (w tym król i jego moiżni), rolnicy i rzemieślnicy, syndronie (wykonujący zawody służebne). Istnieją jeszcze bardzo liczna warstwa - paria-si, czyli poddani niewolnicy.

Małżeństwo można zawrzeć tylko w obrębie własnej kasty. Poszczególne kasty wyróżniają się zwyczajami, zawodami. Sposób ubierania, noszenia fryzury jest ściśle określony. Niezachowanie przepisów jest wykluczeniem z kasty. Wyznawcy hinduizmu wierzą w wędrowną duszę polegającą na kolejnych wcieleciach. Obecnie na świecie jest ok. 680 mln wyznawców hinduizmu.

Gdy przed Pankracym przymrozek
się zdarzy - zimno wiosnę zwarzy

Pankracy, Serwacy, Bonifacy
- każdy swoim zimnem rączy

Pankracy, Serwacy, Bonifacy
- żli na ogrody chłopacy

- 1 V - Św. Józefa, patrona ludzi pracy
- 4 V - Św. Floriana, patrona Krakowa, strażaków
- 6 V - Św. Judyty, patronki Ziemi Chełmińskiej, Prus
- 8 V - Św. Stanisława, patrona Polski
- 11 V - Św. Franciszka Girolano, patrona Neapolu
- 14 V - Św. Macieja, apostoła wybranego na miejsce Judasza
- 15 V - Św. Izydora, patrona rolników, Madrytu
- 16 V - Św. Nepomucena, orędownika w czasie powodzi, opiekuna mostów
- 19 V - Św. Iwona, patronka adwokatów
- 22 V - Św. Ryty, patronki zrozpaczonych
- 27 V - Św. Augustyna z Canterbury, apostoła Anglii
- 30 V - Św. Joanny d'Arc, patronki Francji

POTĘGA SŁOWA

Tak, tak, kochani, mamy wiosnę! Prawdziwą, ciepłą, wiosną! A w zasadzie nieomal lato. Przydałoby się zatem posprzątać trochę prócz ogródków, działek, ulic etc. - w ... swoich umysłach. Albo chociażby solidnie przewietrzyć, chodzi mi szczególnie o przewietrzenie naszych stosunków z innymi ludźmi, z bliskimi, z codziennymi bliźni.

Chciałabym w tych paru słowach (!) powiedzieć kilka słów o... słowach. Wydaje mi się, że przeciętny użytkownik tego cudownego daru nie zawsze zdaje sobie sprawę z tajemnej siły tkwiącej w języku. Powiecie mi pewnie, że przesadzam - no to posłuchajcie: „Pewien filozof wyjaśniał na wykładzie potęgę słów. Mówił, jak ludzie reagują na słowa, jak nimi żyją (więcej niż rzeczywistością), jak słowa idą za nimi. Wówczas jeden ze studentów wstał i zaprotestował: - To niemożliwe, panie profesorze, aby słowa miały taki wpływ na ludzi! - Stąd ty (...), kto cię pytał o zdanie?! - krzyknął filozof. Na sali zrobiło się cicho, jak makiem zasiał. Student pobladł ze złości i powiedział zamieszany: - To wstyd i hańba, aby profesor odnosił się tak do swoich studentów !!! - Bardzo pana przepraszam, poniosło mnie tylko. Proszę stokrotnie o wybaczenie mi tego wybryku, bardzo mi przykro, że pana uraziłem. Gdy atmosfera na sali wróciła do normy, filozof powiedział: - Widzicie, moi kochani, parę słów wystarczyło, aby wywołać w człowieku burzę i parę słów sprawiło znów, że burza ucichła; czyż to nie potęga słów?!” (K. Wójtowicz; O potęgę słów; [W:] Alikwoty)

Dokładnie tak samo jest w naszym życiu! Popatrz! Czasem wystar-

czy jedno słowo, żeby kogoś zdenerwować, obrazić, nawet zranić do głębi jego serce! To samo tylko w drugą stronę: powiedz komuś: „dziękuję”, „przepraszam”, „jesteś wspaniały (-a)”, „bardzo lubię Twoje towarzystwo” - i co? Ten ktoś chodzi cały dzień uśmiechnięty od ucha do ucha, nieprawdaż? Była niekiedy taka bajka o dwóch dziewczynach, które pracowały u wróżki. Jedna z nich była dobra - w nagrodę, gdy zaczynała mówić, z jej ust sypały się róże i diamenty. Druga natomiast była zła - wróżka więc sprawiła, że wypadały z jej warg zaby i węże. Trochę makabryczna bajka, ale ... zastanów się, czy przypadkiem tobie nie wyskakuje z ust same „słowa - gady”? Sam wiem; ktoś, kto ma zawsze dobre słowa dla każdego, jest akceptowany, lubiany, pożądanym w towarzystwie, lepiej zgadza się ze swoimi domownikami - słowem (!) same pozytywy!

I jeszcze jedna uwaga: słowa kształtują osobowość człowieka w dwojakim przynajmniej sensie. Po pierwsze ponoć „kto z kim przestaje, takim się staje”. Jeśli przysłucham się językowi, jakim posługuje się twój rozmówca, możesz określić, jaki jest: elokwentny, racjonalista, dowcipny etc. albo spędza czas przy budce z piwem...

Po wtóre zaś, jeśli dwadzieścia razy powiesz człowiekowi, że jest zły, to stanie się zły - i to samo zjawisko zachodzi w drugą stronę! Wiele rzeczy można komuś po prostu mówić! I dlatego jesteś tak bardzo odpowiedzialny za słowa, które wypowiadasz, ponieważ mogą się stać mieczem obosiecznym, możesz kogoś zranić, ale i sam się skałczyć!

A zatem: posłuchaj co mówisz! Spróbuj - może warto...

(K.)

Modlitwy dzieci

W dniach 17-24 kwietnia 1996 r naszą Lubelską Diecezję nawiedziła Matka Boża Fatimska. Od maja tego roku w naszej parafii rozpocznie się nawiedzenie rodzin przez Matkę Bożą w znaku fatimskiej figury. Oto kilka modlitw do Fatimskiej Pani ułożonych przez dzieci klasy piątej.

Matko Fatimska, módl się za pokój na Ziemi, żeby nie było wojen na świecie, żeby biedni nie głodowali

/Alek/

Droga Maryjo. Modlę się do Ciebie i myślę że mnie słyszysz. Myślę o Tobie, kiedy się modlę, gdy jestem w szkole i gdy się uczę. Wiem, że ty jesteś przy mnie, dlatego bezpiecznie się czuję. Niech wszyscy Cię wielbią i niech Cię kochają. Bądź zdrowa i radosna, nieś szczęście i radość ludziom, a każdy człowiek kochać Cię będzie.

/Ewelina/

Matko Boża Fatimska Zaprowadź pokój na świecie Aby nie było wojen Zeby dzieci nie głodowały I żeby wśród ludzi zapanowała przyjaźń. Amen

/Gabrysia/

Chwila zadumy, rodzinny różaniec w ofierze od nas pragniemy Ci dać, Dziękując za łaski już otrzymane Prosimy byś na zawsze zechciała Matko przy nas stać.

Chciałabym z bliska spojrzeć w Twe oczy Nie wiem, czy uda mi się kiedyś to Jest jednak coś, co nas zjednoczy, pokona kilometrów moc, ogrzeje serce, osuszy oczy: Zdrowaś Maryjo, łaski pełna ... ze mną bądź!

/Beata/

Najświętsza Dziewico Maryjo! Dopomagaj nam w wier-nym wypełnianiu naszych codziennych obowiązków. Niech za Twoją przyczyną zapanuje prawdziwy pokój w naszych sercach, rodzinach, całej Ojczyźnie. Umocnij naszą wiarę, nadzieję, miłość. Najdroższa Matko! Ty znasz pragnienie mojego serca. Dlatego przychodzę z dziecięcą ufnością i proszę Cię o macierzyńską opiekę. Okaż mi się więc Matko, o Maryjo. Chcę być dzieckiem Twoim i służyć ci wiernie do końca swojego życia. Wejrzyj na mnie, gdy się waham - podtrzymaj - gdy grozi mi upadek prowadź - gdy mam się pośliszgnąć Opiekuj się mną, gdy nadchodzi pokusa, wzmocnij gdy zagraża niebezpieczeństwo. Nie opuść mnie. Amen

/Jarek/

Matko Boża Fatimska módl się za mnie kiedy jestem w szkole albo w domu. Zawsze myślę o Tobie.

/Piotrek/

Święta Matko Boża Fatimska. Myślę o Tobie w dzień i w nocy, w szkole i w domu. Bardzo Cię kocham i chciał-bym być zawsze przy Tobie. Amen

/Kamil/

DZIEŃ MATKI

26 maja *O mamie pamiętaj nie tylko od święta,
bo mama o tobie codziennie pamięta.*

„Jestem dzieckiem Bożym; wierzę mojej Matce, jej serce
pokazało mi Boga; Bóg jest Bogiem mojej matki, jest Bogiem
meo serca i Bogiem jej serca. Mam, mam! ...
Gdybym o tobie zapomniał, zapomnieliby o Bogu,
żyłbym jak lew dla siebie i używałbym, zadufany
w samym sobie, moich sił wyłącznie dla własnego
pożytku, przeciw własnemu rodowi ...”

TORT DLA MOJEJ MAMY

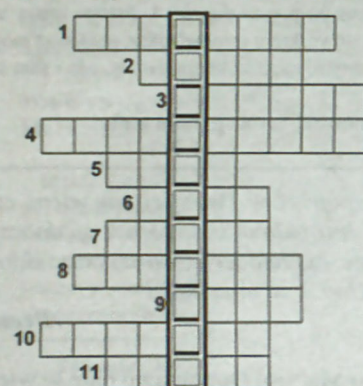
26 maja obchodzimy Dzień Matki. Czy jeste-
ście przygotowani na to święto? Nasza redak-
cja podaje przepis na tort dla Mamy:
25 dkg margaryny, 2 żółtka, 20 dkg cukru pu-
dru, 3 paczki herbatników, 10 dkg rodzynków,
10 dkg orzechów, 1 paczka cukru waniliowe-
go, sok z cytryny, 2 wafle.

Margarynę z żółtkami i cukrem utrzeć na pu-
szystą masę. Dodać rozdrobnione herbatniki
oraz pozostałe składniki do smaku. Gęstą masę
rozłożyć między dwa wafle. Ostudzić w lodów-
ce. Ułożyć dla Mamy wierszyk. Napisać go mar-
moladą na torcie, żeby wszyscy widzieli.

*Tam, skąd ja pochodzę, nie obchodzi się Dnia
Matki, natomiast matce okazuje się szacunek
na co dzień. Myślę, że nie ucieszyłaby ją wie-
domość, że będzie się o niej pamiętało tylko
jeden dzień w roku.*

Syed Ashrat, 14 lat

BAW SIĘ RAZEM Z NAMI

1. Matka Jana Chrzciela
2. Syn Jakuba
3. Oddziela człowieka od Boga
4. Autor ostatniej Księgi Starego Testamentu
5. Zabił Abła
6. Symbol władzy, posiadania, siły
7. Autor jednego z listów w Nowym Testamencie
8. Faryzeusz, który w nocy przyszedł do Jezusa
9. Jeden z synów Noego
10. Strój Lota
11. Jeden ze 150 w Piśmie św.

Rozwiązaniem jest hasło w wyróżnionych krat-
kach. Kartki z hasłem należy wrzucać do skrzyn-
ki przy sklepie „DIANA”.

Rozwiązaniem poprzedniej krzyżówki jest hasło:
„ZMARTWYCHWSTANIE”.
Nagrodę 10 zł wylosowała Bożena Dziurda
z Niedzwicy Dużej ul. Nowa 13a. Gratulujemy.
Sponsorem krzyżówki jest:
Parafialny Klub Sportowy „CRUX”.

1 - 2 czerwca 1996

Parafialny Klub Sportowy CRUX wspólnie z Gminnym Klubem Sportowym ORION
organizuje 1 i 2 czerwca 1996 na boisku przy kościele w Niedzwicy Dużej

I SPORTOWY WEEKEND W NIEDZWICY DUŻEJ

Program imprezy:

1 czerwca 1996 - sobota
mecze piłki nożnej Lubelska Liga Juniorów
ORION - Avia Świdnik
g. 15⁰⁰ - starsi g. 16³⁰ - młodszy

2 czerwca 1996 - niedziela
godz. 11 - Msza św. - inauguracja działalności CRUX
godz. 12 - program artystyczny „Dzieci dzieciom”
godz. 13 - oficjalne rozpoczęcie biegów ulicznych

Kategorie:

1) do 7 lat; 2) 8 - 10 lat (kl II, III); 3) 11 - 13 lat (kl IV, V, VI)
4) 14 - 15 lat (kl VII i VIII) 5) szkoła średnia 6) dorośli

Zapisy przyjmowane będą w szkole u p. B. Antoń, na plebanii - u ks. Marka
oraz do godziny 12³⁰ (przed zawodami) na boisku przy kościele.

godz. 18 mecz piłki nożnej: KSIĘŻA : OLDOBOJE ORIONU

ZAPRASZAMY

ARKA - dodatek katolicki dla dzieci i młodzieży. Kontakt: 24-220 Niedzwica Duża, ul. Lubelska 5, skrzynka przy sklepie „Diana”
lub ul. Partyzancka 24, tel. 17-52-64. Jesteśmy otwarci na współpracę z czytelnikami i czekamy na pomysły, tematy, uwagi i pytania.

KARTKI Z HISTORII OSP NIEDZWICA DUŻA

Prezentowane zdjęcia pochodzą z
archiwum prywatnego panów:
H. Juzińskiego i Cz. Suchory,
dokumentują one w zarysie historię
OSP w Niedzwicy Dużej w
latach 60-80 tych

ROZMOWA ZAMIAST EGZAMINU

Przed absolwentami szkół podstawo-
wych pojawia się problem wyboru szkoły
w której mogliby kontynuować naukę. Do
nich jest więc skierowana poniższa infor-
macja.

Spoleczne Liceum Ogólnokształcące w
Niedzwicy Kościelnej zmodyfikowało
system rekrutacji kandydatów do szkoły.
Otóż dyrekcja szkoły zdecydowała, że te-
goroczny egzamin będzie miał formę roz-
mowy kwalifikacyjnej, która będzie obej-
mować język polski i matematykę. Jest to
system bardziej elastyczny. Ponadto nie
wyznaczono konkretnego terminu, kandy-
daci mogą sami umawiać się na rozmowę
kwalifikacyjną. Uczniowie z terenu gminy
Niedzwica Duża mogą liczyć na zniżkę
czesnego.

Blizsze informacje można uzyskać pod
numerem telefonu: Niedzwica Kościelna
8 lub bezpośrednio w szkole. Dokumenty
można składać w sekretariacie szkoły.

SZKOŁA DO WYBORU

Od 6 maja br w Kuratorium Oświaty w
Lublinie przy ul. 3 Maja działa punkt kon-
sultacyjny i informacyjny dla absolwentów
szkół. Niezdecydowani mogą w nim otrzy-
mać poradę jaką wybrać szkołę i materiały
informacyjne.

NAUCZYCIELE BEZ ULG

Pierwsze miesiące w szkole samorządo-
wej nauczyciele odbierają z mieszanymi
uczuciami. Materialnie raczej stracili, trzy-
nastą pensję otrzymali, ale dość późno.
Stracili już ulgi na przejazdy PKP, stracą
na zapowiedzianej w lipcu „podwyżce”,
która ma średnio wynieść ok. 50 zł brutto
czyli poniżej kosztów planowanej i rzeczy-
wistej inflacji.

Samorząd mając do dyspozycji skromną
subwencję oświatową, stara się za to na
bieżąco regulować wszystkie inne zobo-
wiązania szkół, wydatki rzeczowe i oso-
bowe. Z własnych pieniędzy dołożył do
utrzymania oświaty 1,5 mld st zł. Nauczycie-
le tego nie odczuja, bo jest to inwestowa-
nie w firmę. Pretensje jednak kierowa-
ne będą do tego kto jest odpowiedzialny
za funkcjonowanie oświaty, a nie do tego,
kto centralnie przydziela środki na nią.
/cm/

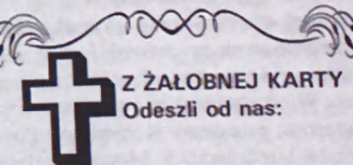
PODZIĘKOWANIE

Rady sołeckie i sołtysi Niedzwicy Dużej
składają podziękowania Panu Mirosła-
wowi Kowalowi za jego bezinteresowną
pomoc i bezpłatne odstąpienie łańcucha
użytego do ogrodzenia placu przed kościo-
łem parafialnym w Niedzwicy Dużej

NAJSTARSZY ODCHODZI

4 maja zmarła Klara Bartkiewicz,
mieszkanca gminy urodzona jeszcze w
XIX stuleciu. Miała 97 lat.

Najstarszą obecnie mieszkanką zamie-
szkałą w gminie jest Maria Seremak
z Niedzwicy Kościelnej. Urodziła się
1 grudnia 1899 roku. Z początku wieku
(do r. 1905) pochodzi 12 osób.

Drewniak Stefan 1.62 - 30.03 N-ca Duża
Sulowski Marcin 4 m-ce -01.04 Zaluze
Masiak Zofia 1.49 - 02.04 N-ca Kośc.
Wawrzyszak Adam 1.74 -02.04 Krężnica Jara
Pietrzak Władysław 1.90-10.04 Strzeszkowice
Cybula Stanisława 1.83 - 13.04 Borkowizna
Wojtaszko Henryka 1.73 - 17.04 Strzeszkowice
Bartkiewicz Klara 1.97 - 04.05 N-ca Duża

Rodzinom Zmarłych wyrażamy szczerze
wyrazy współczucia

DZIEJE NIEDRZWICY

Dwudziestolecie międzywojenne

Na przełomie 1932 i 1933 roku walkę o realizację postulatów chłopskich podjęło na szeroką skalę Stronnictwo Ludowe. SL określone przez władze administracyjne jako „najżywniejsze” ugrupowanie polityczne na Lubelszczyźnie prowadziło z rozmachem akcję zgromadzeń i zebrań, na których przedstawiano chłopskie żądania. W dniu 20.XI. 1932 roku w Niedrzwicy Kościelnej podjęto rezolucję, w której postulowano: obniżenie cen produktów skartelizowanych do cen płodów rolnych, nałożenie większych podatków na przemysłowców i obszarników, umorzenie chłopom zaległych podatków, zniesienie karteli. Wyrażono poza tym wotum nieufności rządowi, domagano się natychmiastowego rozwiązania Sejmu i przeprowadzenia nowych wyborów.

Takie zgromadzenia i rezolucje wywoływały niepokój władz, które pod pretekstem reagowały zakazem organizowania podobnych spotkań. Przykładem służyć tu może nieudzielenie zezwolenia na zgromadzenie w Niedrzwicy poświęcone odczytowi na tematy społeczno-oświatowe, z tego względu, iż jednemu z uczestników brakowało 4 dni do pełnoletności. Spotkania były jednak organizowane wbrew zakazom władz. W latach 1933-36 publiczne wiece odbyły się trzykrotnie. Najczęściej rozpędzała zgromadzonych policja.

Wyrazem niepokoju ze strony organów władzy państwowej, wynikającym z napięcia na wsi lubelskiej, może być zarządzenie Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Wojewódzkim, skierowane do Posterunku Policji Państwowej o obowiązku przedkładania szczegółowych sprawozdań o sytuacji strajkowej i o nastrojach robotników rolnych. W odpowiedzi na powyższe rozporządzenie, ówczesny Komendant Posterunku w Niedrzwicy F. Mazurek zgłaszał w trybie tajnym, że w kwietniu 1932 roku: „w majątkach ziemskich na terenie tutejszej gminy wśród robotników rolnych nastroje są zupełnie spokojne, na żaden strajk nie zanoszą się, żadnej agitacji nie ma, a w Zjeździe Robotników Rolnych w Lublinie w dn. 3.IV 1932 r nikt z terenu tutejszego nie brał udziału”.

Do rozruchów dochodziło również w związku z targami i jarmarkami. Strajk chłopski opierał się wtedy głównie na bojkocie. Z 2.X. 1933 roku pochodzi

telefonogram, w którym komendant policji donosił Wydziałowi Bezpieczeństwa Publicznego, że tym razem targ odbył się przy 100-procentowej frekwencji.

Przejawem nieufności wobec władz ze strony wsi były wybory do Sejmu 8.IX.1935 roku, w których ludność Niedrzwicy wzięła bardzo słaby udział, podobnie jak miało to miejsce w całym kraju.

Złagodzenie napięć politycznych w państwie przyniósł rok 1938. Przyczyniło się do tego rosnące poczucie zagrożenia z zewnątrz, porozumienie wewnątrz sanacji oraz związany z tym wzrost społecznej aprobaty rządu. Odbyły w tym roku wybory poprzedzone były intensywną agitacją ze strony nowej partii rządowej: Obozu Zjednoczenia Narodowego, która to akcja została uwieńczona wyborczym sukcesem. OZN wykorzystywał do wójta gminy Niedrzwicy wiceprokuratora, nie jak najliczniejszą grupę ludności, lecz górników, którzy w tym czasie pracowali w kopalniach. W tym celu zorganizowano w gminie Niedrzwicy „Komitet Obywatelski”. OZN miał bowiem na terenie wsi zwolenników, do których należał m.in. Ignacy Pióś z Niedrzwicy Kościelnej.

Bez względu na zmieniające się konfiguracyjne w tonie rządu, przynależność do partii politycznych, postawę poparcia czy potępienia dla prowadzonej przez organy reprezentacji państwowej polityki, życiem wsi kierowały zasady nakazujące zwrot ku przeszłości i uszanowanie wielowiekowej tradycji.

Wyrazem patriotycznej i zaangażowanej w sprawy państwa postawy, były w Niedrzwicy obchody uroczystości narodowych. Przytoczyć tu można obchody 15 rocznicy odzyskania niepodległości, kiedy to powołany został specjalny Komitet Obchodów Uroczystości Narodowych zrzeszający nauczycieli, księży, ziemian, urzędników w administracji, przedsiębiorców i chłopów. O rozmachu przedsięwzięcia świadczy ściśle podział funkcji i wyłonienie: Komitetu Wykonawczego, Komitetu Honorowego oraz kilkusetosobowej Komisji Rewizyjnej. Rocznie uczczono mszą świętą, defiladą, akademii oraz odczytami do społeczeństwa autorstwa miejscowego społecznika - Ignacego Piosia. Inną uroczystością wpływającą na krzewienie poczucia wspólnoty narodowej były obchody 3 Maja. W 1934 roku, aby uczcić to święto powołano Komitet Międzyorganizacyjny Obchodu Uroczystości Narodowych i wystąpiono do Kurii Biskupiej o zezwolenie na odbycie Mszy polowej na boisku w Niedrzwicy Dużej. Podczas tych uroczystości oprócz mszy miały także miejsce: poświęcenia wspinaczki strażackiej, koncentracja Oddziałów Przysposobienia Wojskowego rejonu Niedrzwicy oraz koncentracja Straży Ogniowych.

Wiele miejsca w życiu wsi zajmowało oddanie czci pamięci Marszałka Piłsudskiego. Zarządzenia płynące z Komitetu Powiatowego wskazują na fakt otaczania postaci Piłsudskiego niezwykle szacunkiem i kultem. Poza żałobnymi uroczystościami, w których zbiorowo uczestniczyły szkoły i urzędy, 13 osób z terenu gminy Niedrzwicy odbyło wycieczkę do Krakowa w celu złożenia hołdu prochom Marszałka. Jak donosił miejscowy organ prasowy, członkowie wycieczki wzięli udział w sypaniu kopca na Sowińcu noszącego imię Marszałka.

Urząd Gminny z okazji uroczystości żałobnych wystąpił z prośbą do wydawnictwa „Uniwersum” o przysłanie 10 egzemplarzy wydawnictwa pt. „Józef Piłsudski”. Szczególną jednak inicjatywę wykazała Niedrzwica w związku z obchodami pierwszej rocznicy śmierci Józefa Piłsudskiego, postanawiając jednorazowo opodatkować każdą rodzinę z terenu gminy kwotą 1 złote na cel Funduszu Obrony Narodowej, działającego pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej. Jako motywację podano iż „W ten sposób gmina nasza bodaj jako pierwsza w Polsce dała niejako wyraz swemu najwyższemu przywiązaniu do Ojczyzny i kładzie cegiełkę w utrwalaniu jej granic”.

Organizatorem życia publicznego i łącznikiem z wyższymi organami władzy był dla ludności Urząd Gminy. Chociaż stanowiąc na ciele samorządowe, jednak zainteresowanie jego pracami nie było w Niedrzwicy zadawalające. Jak wykazuje protokół z zebrania gminnego, we wrześniu 1930 roku udział w nim wzięło 237 osób na ogólną liczbę 3115 upoważnionych do oddania głosu.

cdn. /Renata Krasula/

Nr 5 (35) maj 1996

DOBRA PASSA ORIONU

Wyniki spotkań w rundzie wiosennej

LIGA OKRĘGOWA (seniorzy)

Orion : Lewart Lubartów	2:1
Cisy Nałęczów : Orion	0:1
Orion : POM Piotrowice	2:2
Orion : Tur Milejów	2:1

Mecz z Wawelem Wąwolnica nie odbył się ze względu na zły stan boiska.

LIGA OKRĘGOWA (juniorzy)

Orion : Lewart Lubartów	1:0
Cisy Nałęczów : Orion	2:1
Orion : POM Piotrowice	1:2
Orion : Tur Milejów	0:1

OKRĘGOWA LIGA MŁODZIKÓW STARSZYCH I MŁODSZYCH

starsi:

Orion : Motor Lublin	1:5
Górnik Łęczna : Orion	0:1
Budowlani Lublin : Orion	2:1

młodzi:

Orion : Motor Lublin	0:6
Górnik Łęczna : Orion	7:0
Budowlani Lublin : Orion	6:0

Orion zajmuje w tej chwili 5 miejsce w tabeli z dorobkiem 10 pkt. i jednym zaległym meczem.

Królem strzelców do tej pory jest **Sławek Gałat**, który strzelił 3 bramki, następnymi strzelcami: Robert Bielecki (2), Dariusz Wałachowski (1), Norbert Iwanek (1).

Już od kilku lat odbywają się mecze z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja. W turnieju o **Puchar Prezesa Orionu** wzięło udział 10 zespołów. W tym roku turniej wygrali **PARTYZANCI** pokonując w finale **ZDOBYWCÓW PUCHARU** 4:0. Trzecią lokatę zajęła drużyna **KASAJĄCYCH WĘŻY**. Wszystkie drużyny stojące na podium oparte były na składach zawodników **ORIONU**.

Zima została przez seniorów Orionu solidnie przepracowana w sali gimnastycznej, o czym świadczy punktacja. Kłopotem klubu są treningi na których brakuje zawodników, gdyż pracodawcy nie chcą ich zwalniać na treningi. Zarząd klubu nie stawia się na dobre wyniki w Pucharze Polski z uwagi na skąpe środki finansowe, które są w dyspozycji klubu. /MM/

SPOTKANIE KLUBÓW

Spotykamy się, żeby sobie pomagać. Taka myśl przyświecała spotkaniu Zarządów Klubów Sportowych - Parafialnego „CRUX” i Gminnego Klubu Sportowego „ORION”, które odbyło się 19.04.br. w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Niedrzwicy Dużej.

W imieniu CRUX-a głos zabrał W. Wapiński który zaprezentował nowo powstały klub i przedstawił program jego działania. Rozmawiano także o wykorzystaniu obiektów sportowych o wspólnych problemach finansowych. Rozmawiano nad tym, jak wzbudzić zainteresowanie radnych działalnością klubów sportowych.

Celem obu klubów jest szerzenie kultury sportowej i wszystko wskazuje na to, że będziemy sobie nawzajem pomagać, czego dowodem jest wspólna impreza zaplanowana na 2 czerwca 1996r. /JM/

SPORT W SZKOLE

W ostatnim okresie rozegrane zostały w ramach kalendarza rozgrywek Szkolnego Związku Sportowego zawody na szczeblu gminnym:

1/ Minikoszykówka dziewcząt i chłopców - zwyciężyły drużyny z Niedrzwicy Dużej i startując w zawodach rejonowych zajęły II m chl. i III m dz.
2/ Piłka nożna - 11 osobowa - wygrała drużyna z Niedrzwicy Kościelnej przed Niedrzwicą Dużą i Sobieszczanami. W rejonie piłkarze ci zdobyli I miejsce i reprezentować będą naszą gminę w zawodach wojewódzkich.
3/ Mini piłka nożna - startowało 7 drużyn. W meczu finałowym pomiędzy Niedrzwicą Dużą a Sobieszczanami (gospodarzem) padł remis 0:0 i obie drużyny wystartowały w zawodach rejonowych, niestety bez sukcesu.

4/ Mini piłka ręczna - był to silnie obsadzony turniej dziewcząt i chłopców rozegrany w Sobieszczanach. Startowały zespoły z 6 szkół. Wśród chłopców zwyciężyła drużyna z Niedrzwicy Dużej przed Niedrzwicą Kościelną i Sobieszczanami. Natomiast rywalizację dziewcząt wygrał zespół również z Niedrzwicy Dużej przed Marianką i Niedrzwicą Kościelną.

Nasza gmina jest prężnie działającym ośrodkiem sportowym. Pomimo bardzo trudnej sytuacji finansowej nauczyciele wykazują ogromne zaangażowanie. Startują w zawodach przywożąc dzieci niejednokrotnie własnymi samochodami, rowerami. Zdarza się, że uczniowie sami pokrywają koszty przejazdu. Jedynie dyrekcja szkoły udostępnia nam jeszcze Zuka, ale nie wiadomo na ile wystarczy funduszy. /ap/

str.7

NOWO OTWARTY SKLEP MEBLOWY

W NIEDRZWICY DUŻEJ
PRZY UL. KRÓTKIEJ 1b
(NAPRZECIWKO POCZTY)

ZAPRASZA

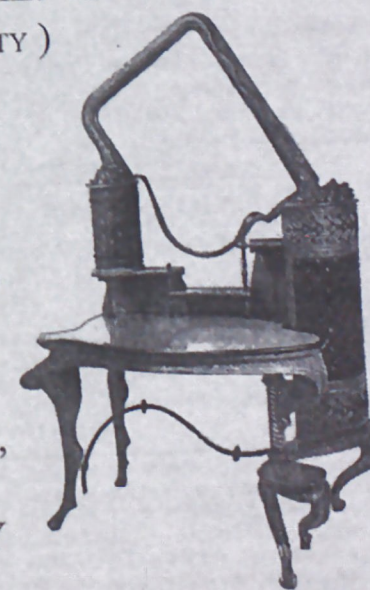
CODZIENNIE:

W GODZ. 9⁰⁰ - 16⁰⁰

W SOBOTY 9⁰⁰ - 13⁰⁰

UWAGA!

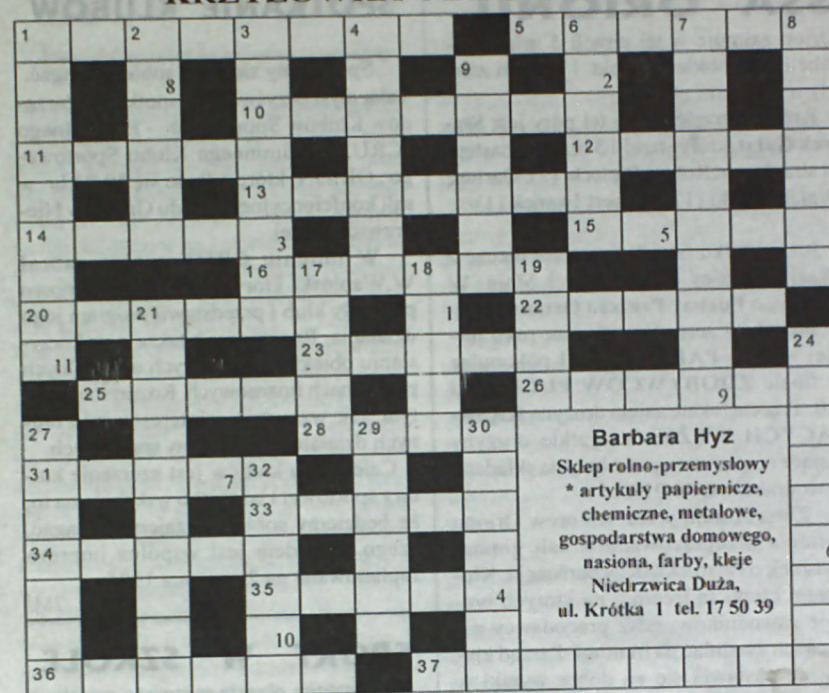
ATRAKCYJNE CENY,
DUŻY WYBÓR,
SPRZEDAŻ NA RATY

Nr 5 (35) maj 1996

KRZYŻÓWKA MAJOWA

Barbara Hyz
Sklep rolno-przemysłowy
* artykuły papiernicze,
chemiczne, metalowe,
gospodarstwa domowego,
nasiona, farby, kleje
Niedzwica Duża,
ul. Krótka 1 tel. 17 50 39

Poziomo: 1/ krzew ozdobny, pochodzenia śródziemnomorskiego 5/ mąż matki z drugiego małżeństwa 10/ sylwestrowy środek wybuchowy 11/ ironia, naśmiewanie się 12/ miasto nad Notecią (woj. bydgoskie) 13/ uproszczony aparat telefoniczny 14/ biały w kinie 15/ wyspy koralowe Oceanii 16/ sedno sprawy 20/ rodzaj konia 22/ żarłacz ludojad 23/ chmura 25/ resztki, pozostałość 26/ drzewo, inaczej roślina 28/ prawy dopływ Maricy 31/ szlachetny metal 33/ wytwarzane jest z piasku 34/ imię Eastwooda 35/ nakrycie na stół 36/ zapach 37/ do smarowania

Pionowo: 1/ rodzaj kapusty 2/ szybki goniec 3/ wycinek podłogi na scenie 4/ robot 6/ dorosła Asia 7/ niejadowity wąż 8/ składnik sałatki warzywnej 9/ w ołówku 17/ czeski samochód osobowy 18/ kompres 19/ wybudował ją Noe, 21/ ośrodek leczniczy 24/ nowela Bolesława Prusa 27/ już nie strumyk 29/ najlepszy wynik 30/ niedobór tlenu w organizmie 32/ miejsce stałego przebywania zwierzęcy

Rozwiązanie poprzedniej krzyżówki: litera **B** wystąpiła 2 razy, litera **L** 3 razy. Prawidłowe rozwiązanie nadesłała **Agnieszka Burek** z Niedzwicy Dużej, ul. Piaskowa 3.

Rozwiązaniem krzyżówki majowej jest hasło umieszczone na polach ponumerowanych w lewych rogach od 1 do 11. Termin nadsyłania rozwiązań, na adres redakcji, upływa z dn. 27 maja 1996.

**OLEJE, SMARY, AKCESORIA
WYMIANA OLEJU, MYCIE
SIŁNIKÓW ORAZ SMAROWANIE
NOWOCZESNYM SPRZĘTEM
SZWEDZKIEJ FIRMY
„ORION”
ATRAKCYJNE CENY
NA KAŻDĄ KIESZEN
FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA**

**BOŻENA SOBASTYAŃCZYK
NIEDZWICA DUŻA
UL. DWORCOWA 5**

WIOSNA

No, proszę, był śnieg i nie ma śniegu ledwo za trzy grosze.
A tak się, pierzyło, puszyło, stroszyło, jak białe kokosze.
Myślałby kto: zima cały rok nie puści, wieki potrzyma.
A tu puk, puk i proszę: wiosna jak zielony puch, jak złote ciepło kureczka.

Teresa Ferenc

„Niedzwiczak” - Gazeta Gminy Niedzwica Duża Redaguje zespół: Elżbieta Karczyńska-Mierzyńska, /red. naczelny i wydawca/, Andrzej Drewniak, Krzysztof Gębura, Jolanta Majewska, Bartosz Mierzyński. Adres redakcji: 24-220 Niedzwica Duża, ul. Lubelska 7 tel. 17 50 94. Nakład 500 egz. Skład komputerowy: Miłosz Druk: Drukarnia „Motor”, Lublin Al. Kraśnicka 9

KRONIKA POLICJANTA I STRAŻAKA

* Święta wielkanocne w gminie były spokojne.

* Po świętach nasiliły się kradzieże na szkodę osób prywatnych, najczęściej z samochodów. Nasi mieszkańcy włamali się też do samochodu w Bełżycach, jeden z nich został zatrzymany podczas ucieczki.

* W Radawczyku 18 kwietnia pod nieobecność właściciela Cyganie skradli z domu dużą gotówkę, a następnie zbiegli w brawurowej ucieczce po nieprzejezdnej drodze Radawczyk - Czółna. Podobne zdarzenie miało miejsce w Czólnach. Cyganie ostatnio dość często odwiedzali naszą gminę. Zjawiają się w okresach przedświątecznych i nasilenia prac polowych. Oferują drobne przedmioty do sprzedaży, albo udają często, że są głodni bądź spragnieni, penetrują teren, a następnie dokonują kradzieży. Często mieszkańcy ułatwiają im zadanie, bo zostawiają klucze w miejscach widocznych, pod parapetem, wycieraczką, garnkiem. Komisariat policji prosi o telefoniczne zawiadamianie o obecności niepożądanych gości, notowanie numerów rejestracyjnych i lepsze zabezpieczenie mieszkań.

* 19.IV. od iskry z ciągnika spaliła się słoma na przyczepie.

* 20.IV. podczas zabawy w Sobieszczanach pobili się młodzi ludzie, jeden z nich stracił zęby.

* W kwietniu miały miejsce dwa wypadki drogowe: W Niedzwicy Kościelnej kierujący motocyklem simson potrafił pieszo i zbiegł z miejsca zdarzenia. Poszkodowany pieszo został odwieziony do szpitala. W Niedzwicy Dużej 25 kwietnia w godzinach wczesnorannych samochód ciężarowy spadł z wiaduktu, poszkodowany został kierowca, który doznał złamania obydwu nóg.

* W Niedzwicy Dużej mieszkaniec podpalił stodołę bo był ciekawy kiedy przyjedzie straż pożarna. Pożar ugaszono, sprawca został hospitalizowany.

**Sprzedaż biletów miesięcznych
PKS na czerwiec
w dn. 22 maja 1996 r
w Urzędzie Gminy
w godz. 8-14.**